

Előfizetési díj:

Postán vagy Pécssett hához küldve: egész évre 5 ft., fél-évre 2 ft. 50 kr., negyed évre 1 ft. 25 kr. egyenként 15 kr. Megjelenik minden szombaton. Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvkeresek. (Széchenyi tér).

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:

Egy négyhasábos petit sor egyszeri megjelenéséért 8 krt többszöri megjelenésnél árleengedés adatik. Minden hirdetés után 30 kr. bélyeg díj fizetendő. A nyílt tér 1 petit sora 10 kr. A hirdetési díj előre fizetendő.

Szerkesztői iroda:

Ferenciek utca 22. sz. I emelet. Kéziratok vissza nem küldetnek

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városi épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, és Fesztl Károly úr könyvkötő irodájában, Király utca (nemzeti kaszinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal:

Taizs Mihály nyomdájában Majláth-tér 22. szám alatt.

T. olvasóinkhoz.

Új évvel hatodik évfolyamba lép lapunk. Ennyi időt még nem ért magyar lap Pécssett. Öt éven át nemcsak kivittuk lapunknak a létjogot, hanem olyan közeggé tettük, hogy azt ma már nélkülözhetlennek tartja városunk és megyénk közönsége.

Multunk elég biztosíték a jövőre nézve s így fölöslegesnek vélünk minden ajánlgatást lapunkra vonatkozólag. Leszünk azok, kik voltunk: szabadelvűek, nem a jelenkori népművelésre célzott, hanem a szó valódi értelmében, őszinték, igazságosak föl és lefelé, városunk és megyénknek úgy szellemi, mint anyagi érdekeit készséggel védjük. Leszünk a kik voltunk: a hazafiság, a nemzetiség, művelődés, haladás s a szabadság magasatos eszméinek buzgó s önzetlen terjesztői.

Bizalommal fordulunk tehát lapunk eddigi t. előfizetőihez, kérve, hogy ezentúl is úgy szellemi mind anyagi támogatásuk által tegyék lehetővé s illetőleg könnyebbé a lapunk által a közjó érdekében vitt sikeres küzdésünket.

Kérjük az előfizetéseknél meglőbb való megújítását s lapunk szíves terjesztését.

Előfizetési díjak:

A „Pécsi Figyelő” helyben kézhez hordva, vagy vidékre postán küldve:

- Egy évre . . . 5 ft.
Fél évre . . . 2 ft 50 kr.
Negyed évre . . . 1 ft 25 kr.

A „Pécsi Figyelő” szerkesztősége.

FÁRCZA.

Karácsonyi kép.

Jó anyuskáim hányzor alszunk
Mig eljön a kis Jézuska?
Meg csak ketszer - jaj még ketszer
S elpityereg a fiúcska.
Jó anyuskáim mit hoz nekem
A kis Jézus akkor este?
Isvat kardot - jaj csak ennyit.
A többit hát hová tette?
Mert nem kéri édes apám
Jézuskát ott fenn az égen,
Hogy nekem még mást is hozzon,
Imadkozom érte szépen.
Mikor itt volt mi közöttünk,
Annyi minden szepet kaptam:
Katonákat, képes könyvet,
Mindent, amit csak akartam.
Új ruhám volt, kalapom is.
Hoz majd azt is a Jézuska?
Nem lehet most - jaj miért nem?
És megint sir a fiúcska.
Sir a mig az édes aom
Behunyta a szemecskéket
S ujra látja édes apját
És látja a régi képet:
Szép ragyogó karácsonyfát,
Katonákat, képes könyvet,
Apja, anyja szemében
A csillogó örömkönyvet.
Boldog aom, kedves kép az!
S mit tesz addig édes anyja?
Varr szorgosan, hogy fiának
Meglegyen a lova s kardja.
Varr szorgosan késő éjjel,
Mig kialszik már a mécses;
Oh ha tudná kis fia most,
Édes anyja fázik s éhes.
Oh ha tudná, hogy a nyomor
Leszuttatja a jó anyára;
Hogy a jövő karácsonykor
Tán maga lesz - a kis árva.
1877.
Bolgár Kálmán.

A hadsereg közössége.

Közös lónak túros a háta. Régi közmondás, de az úgynevezett közös osztrák-magyar hadsereg nem alkalmazható, nem azért, miutha nem mondana valót, hanem azért, mert e hadsereg nem közös.

E hadsereg sem az osztrák, sem a magyar államé, sem mindkettőé együttesen, mert e hadsereg egy harmadiké, a ki rendelkezik vele, a mint azt nem felelős tanácsosok meghallgatása után, vagy e nélkül is jónak látja.

Közös csak e hadsereg kiállításának és fenntartásának terhe, ebből ugyan kijut a részünk bőségesen. Egyszáz millió alul évenként meg sem állunk.

És ez bizony nagyon rosszul van így. Erezzük ezt érzékenyen ez idő szerint.

A magyar nemzet egyhangulag osztály és pártkülönség nélkül azonnali erélyes és fegyveres actiót követel, mely megállítsa az éjszakai zsarnok ország- és néprabló hadjáratát, mely mindenkorra képtelenné tegye őt, beavatkozni más államok belügyeibe, melyekhez semmi köze, mely megfenyítse azon alávaló gazdaságot, mely a humanizmus és kereszténység szent neveit czégerül tüzi ki legundokabb gyilkolási és rablási büntényeinek palástolására; a magyar nemzet nemcsak halálját akarja leírni a nagylelkű vendégszeretetért, hanem saját létét akarja biztosítani, és e nemzet léte nem egyszer a dynasztia leg rösebb, legnélkülözhetlenebb támaszának bizonyult be; - a dynastia legfőbb érdekének kell, hogy tartsa e nemzet mint olyannak fenállását.

Az osztrák-német elem, noha a panszlavismus réme nem fenyegeti azt, hanem mivel a józan ész sugallata szerint jobban érzi magát egy nagy birodalom központja gyanánt, semhogya egy másik birodalom határ-

Az örökre elbujdosottakról.

(Mikes Kelemen)

Egyedül hallgatom tenger mormolását, Tenger habja felett fúto szél zúgását - Egyedül, egyedül A bujdosók közül Nagy Torokországban!

Lévay Jozsef.

Nagy Torokországban! Ugy van; ez ország az, mely véreinknek anyai száradon át menedékhelyet ad; ez ország az, mely a magyar haza legnemesebb fiait változatlan hűséggel befogadja; s ez ország az, melynek virányait vad ellenség tiporja és fiait a barbarizmus ellen való harcban s a világtól elhagyatva véreinek! Mert akik részvételt és tettvágygyal közelednének feljőők, télségre vannak kárhóztatva, sőt fájdalom, tehetetlenek!

Rákóczi Ferencz 1717. október 10-én érkezett török földre. És előtte és utána hány önzetlen fia a hazának osztóztott sorsában! De ne fejtessük ezt, ne akarjunk politikálni és szoritkozunk a tényekre, mert igen valószínű, hogy a történet világosabban szól sorainknál. Rákóczi mintegy ötvenen követtek török földre és közöttök Mikes Kelemen vala az, ki valamennyinél jobban szerette fejedelmét, urát. E név nem lehet ismeretlen azok előtt, kik hazájok történetét megtanulták s még kevésbé azok előtt, kik a magyar irodalomtörténetet is ismerik. „Mikes Kelemen törökországi leveleiben bizonyára sokan lapozgattak s még többet olvashattak az életrajzot, melyet azok nyomán Toldy Ferencz irt. Toldy után Erdélyi János és Thaly Kálmán is sokat foglalkoztak Mikessel, miglen utóbb a Kazinczy Gábor gyűjteményéből, buzgó könyvárusunk és írónk Abafi-Aigner Lajos, a „Figyelő” főszerkesztője, több új levelet feleztet fel másolatban. Ily uton néhány új adatot találván, megírta Mikes Kelemen rövid életrajzát, ezt a „Figyelő” utolsó két füzetében bocsátván világgá.

Hadd lássuk hát! Jól mondja Mikes, a szép török példabeszédet magára alkalmazván, hogy: Az Isten az embereknek elhinti a kenyere-

vára legyen, folyton kitéve egy vad ellenség betöréseinek és elvesztve mindazon roppant előnyöket, melyekben most fürdik, - ezen osztrák-német elem, noha tudja, hogy az osztrák-magyar birodalom szétmállásával az ő sorsa nagy Németország-hoz lesz kapcsolva, mégis azt kívánja, hogy a visszakapcsolás időpontja minél későbbre essék, érdeke határozottan az osztrák-magyar birodalom sértetlen fenntartását követeli és ezért illetékes képviselők és sajtoja útján félremagyarázhatlanul oda nyilatkozott, hogy az orosz hóditásokat a keleten be kell állítani fegyveres erővel is.

Az osztrák birodalombeli lengyel elem illetékes országgyűlése által ugyanezen óhajlásának akart hódolatteljes kifejezést adni, nem engedték meg neki, bezárták előtte az ajtót.

A kettős birodalom három legszámosabb, legintelligensebbnemzete, melynek történelmi jogosultsága kétségbe vonhatlan, a pusztába kiáltja aspiratióit, az általuk kiállított és fenntartott közös hadsereg a panszlavismus, a haza kül- és belső ellenségeinek segítségére használatnak fel, ha ugyan egész összegében arra magát felhasználhatni engedné.

E hadsereg tíz év óta több mint ezer millió forint költséget emésztett föl, e hadsereg harcoképességére minden áldozatot meghoztak és mégis ma holnap, ha tűzbe jön, alig lesz benne katona, ki hadjáratban már részt vett volna. - Ujjonc sereggel kell háboruba menni.

Ha hadseregünk ez év folytában tűzbe jön és az éjszaki rablónak útját állja, nemcsak azon előnye van, hogy a meg nem gyengített török hadsereg áll oldala mellett, hanem az is, hogy az ellenséges orosz hadsereg még nem harcra készült csapatokból áll, - ma már mindkét előnyt elvesztette, - mégis Andrassy gróf elhitheti a delegáció külügyi bizottságával, hogy most a háborúba

előnyösebben mehetünk be! - A kinek megbomlott az esze, az talán elhiszi neki.

Egy agresszív háborúra volt kiállításunk, ezt az orosz hatalom megfőkezésére, korlátozására kelle viselnünk, - az uralkodó külügyi politika nem akarja e háborút; itt volt, itt van most is még annak ideje, de mi orosz vizeken úszunk akaratunk ellen, a drága hadseregnek nem vesszük hasznát, tétlenül vesztgel az, mindinkább emészti a nemzetek életerejét és midőn végre majd arra kerül a sor, hogy közvetlenül megtámadtva és egyedül hagyatva védőnkünk kell magunkat, akkor a kiszivattyúzott nemzetben nem lesz annyi erő, hogy magát védhesse.

Mi haszonra van ezen drága hadsereg?

Ha támadó háborút még most sem kezdünk, midőn már életérdekeink veszélyeztetvők, akkor oszlaszuk fel az állandó hadsereget és szervezzük az általános és kivétel nélküli hadköteleesség alapján a honvédelmet.

A gyalogságnak, mint a honvédség igazolja, nem kell több, mint fél évi fegyvergyakorlat, a lovasság az ujkori fegyverzet hatálya következtében amúgy is elvesztette nagy jelentőségét, a honvéd lovasság elegendő gyakorlott arra, hogy feladatának a háboruban megfeleljen.

A tüzérséget önkénytekekből lehet kiállítani, az utász és hidász csapatokat a megfelelő képzettségű iparos ujjoncokból és az önkéntesek, valamint az állandó szolgálatban megmaradó hasznavehető altisztek jobb fizetéssel ellátandók, bizonyos évek után igényt tarthatván megfelelő államszolgálatra.

Az ekkép szervezett honvédsereg alig egy harmadát emészténé fel azon költségeknek, miket az állandó hadsereg megkíván, védelmi célra pedig teljesen megfelel, sőt annál jobb, mert ezen hadsereget milliókra lehet emelni, ha szükséges.

műveltségre tett szert, követvén Rákóczi példáját, ki a francia nyelvnek és szokásoknak valódi bálványozója volt.

Az igért segélyt és közbelépést kieszközölni nem lehetett azonban; és mivel III. Achmet török szultán eközben meghitta Rákóczi, tehát a menekültek oda-hagyták Páris és Törökországnak vették útjukat. Fogadtatásuk itt is fényes vala. Drinápolyban a fővezirnél és kaimakánál tisztelgettek, majd a szultán is fogadta s kegyvel és jótéteményekkel elhalmozta; hanem a miért a nagy utat megtevék, hogy t. i. a szultán egy sereg élén Rákócziat az erélyi fejedelemébe beülteti: ez iránti reménykedésük és törekvésük veszendőbe ment. Sem ekkor, sem később nem jutott annyira a sor, hogy Rákócziak alkalmat adtak volna a hadakozásra. Nemsokára megérkeztek után 1717. október 17-én a törökök Nándorfehérvárnál vereséget szenvedvén, nem szedelőzködhetek annyira fel, hogy támadólag lépjenek fel s néhány hó múlva létrejött a huszonégy évre kötött paszarovici béke 1718. jul. 21-én. A bujdosók helyzetét és kedélyhullámzatát legjobban jellemzi különben Mikes, midőn így ír: „A biztatás meg vagyon, csak azaz is maradunk. A törököt ha megverik, csak sir és megbékéllik. Azonkívül is csak isten tudja az okát, de Franciaországban a németnek kedveznek és a francia követ Bonac itt nem azon munkálkodik, hogy a hadakozás tovább tartson, hanem hogy csakhamar vége legyen. A német azt kívánja, a török pedig máris megúnta a hadakozást. Hát mi mit csinálunk a kettő között? Csak a mint vonják, úgy kell tánczolunk. Hadakozásra hittak ide, de békeségre jöttünk. Még most is elég biztatást adnak, de az mind füstbe megyen és a hazánk felé való menetelünknek sok szép vigasztalása úgy eloszlik, mint a felhő.”

Mikes nem csatlakozott sejtelmében, mert noha Rákóczi minden követ megmozdított hazamehete érdekében és e célból egyre küldte a leveleket Franciaországba, a bujdosók nem kaptak segélyt s elmaradt a Franciaországba való meghívás, hová

A nemzet ereje megkiméltetik, az ifjuság százezrei nem vonatnak el a mezei gazdaság és ipar terén kifejtett productív munkától, a nemzeti gazdaság gyarapodása megadja az erőt, hogy egy védelmi háboru költségeit könnyen fedezhessük, holt most a rendes szükségletet is a kényszerítés végső eszközeivel kell kisajtolni.

A közös, az állandó hadsereget el kell törölni.

Örültség, egy oly intézményre, melynek hasznát nem vesszük, évenként száz milliót pazarolni és azonfelül több mint száz milliót veszteni a munkáerőben.

És legyen a honvédség a nemzeté és nem közös mással!

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház decz. 14-iki ülésének első tárgya a jövő évi ujjonczutalék megajánlásáról szóló törvényjavaslat volt Madarász József és Németh Albert a közös hadseregre pár nagyon helyén levő megjegyzést tettek. Ezután a provisorium törvényjavaslat tárgyalása és végre b. Simonyi Lajos és Simonyi Ernőnek a keleti kérdésben a miniszterelnökhöz tett interpellatiói következtek, a melyek a miniszterelnökkel közöltetni fognak.

A képviselőház decz. 15-iki ülése a kiegyezési provisoriumról szóló törvényjavaslat tárgyalását folytatta és be is fejezte. Az általános tárgyalásnál még Madarász József szólalt fel ellenezve a javaslat elfogadását. A ház 68 szótöbbséggel fogadta el azt, távol volt kétszáz huszonhárom képviselő tehát több mint fele a háznak. Ezután Helfy interpellált a szerb hadüzenetnek meg nem akadályozása miatt.

A képviselőház decz. 17-iki ülése izgalmas volt. A megmacskazenézt szabad-elvű párt megjelenése a megmacskazenézt Tisza Kálmánt. A méregtől elfogult s ellendementrátiót inscenirozni akaró kormány párt oly vitát idézett elő ez események miatt, mely a mi az eszmézavart illeti, ritkítja pártját. A képviselői immunitás kérdésévé igyekeztek tenni a tegnapi dolgokat. Tisza maga nem látja képviselői immunitását megsérteni. Ghyecz kijelentette, hogy a szabadelvű kör megsértésében sem lát a képviselői immunitás elleni vétéséget, mégis a ház többsége a tegnapi történetek behatása alatt az elnök indítványára utasította az igazságügyminisztert, hogy a

Rákóczi vissza akart térni. És évek múlva megint lángba borult Europa s Mikesék, miként maga írja, megint szerettek volna a zavarosban halászni. Mert alighogy Rákóczi a francia-orosz háború kirovására híret vette, intézkedett, hogy valami úton, módon ő is dolgot adhasson a németnek, végrevalahára meglátandó az ígért földet. Erre vonatkozólag jellemzőleg írja Mikes: „A szegény urunk a mit a pennájával tehet, el nem mulasztja. Eleget ír mindenfelé; mert mi olyanok vagyunk, mint az evangéliumbeli beteg, a ki 30 esztendeig volt a tő mellett, várván, hogy valaki vesse belé, midőn az angyal felzavarta. Mi is ezt várjuk, hogy valaki valamely zúzavart csináljon, mert mi magunk jöhetetlenek vagyunk.” - A francia győzelemről hírt vevén, őt is elragadja a reménység s felkiált: „Bár mi még mindezeket távol nézzük, de az a vigasztalásunk vagyon, hogy aki ezeket a nagy dolgokat miveli, minket is lát és megemlékezik ró-lunk annak idejében.”

Czifra szókkal és pusztá reménységgel vigasztalódtak; s eközben Jenüköböl is elszállították őket, Rodostó rendeltetvén számukra állandó lakhelyül. S ezt illetőleg, a török közmondás alapján, így okoskodik Mikes: „Az Isten minden embert a sárból teremti; egy anyagnak vagyon gondja arra a sárra; valamely helytől, valamely tartománytól veszi az angyal azt a sárt, oda kell menni és ott kell meghalni; azt nem tudom, hogy mennyi kenyér van még előttem, de azt elítélhetem, hogy innen vitt volt az angyal sárt Zagonba.”

A török kormány fényes háztartást rendelt Rákóczi számára Rodostóban; miként Mikes írja, napjaira 60-70 tallért, mely összegből hivatalnokait, tisztjeit és cselédjeit is uriasan fizethette; így a szükségét ők valóban nem ismerték. A hitetleneknek és bárbaroknak gyulolt törökök között kiki szabadon gyakorolhatta vallását és a mely meggyőződésű katolikus fejedelmet senki sem gátolta abban, hogy kápolnáját látogassa. A rodostói életmódot így jellemzi Mikes: „A való, hogy egy klastromban nincsen nagyobb rendtartás,

képviselői immunitást megsértők ellen in dítson fenytő vizsgálatot. — Az összes ellenzék az elnök indítványára ellen szava zott. Az ülés végén Ürményi Miksa inter pellált a keleti kérdésben.

December 18-án a képviselőházban végig lemozdított a büntető tk. javas lat azután Tisza indítványára határozatot, hogy jan. 10-ig nem lesz érdemleges ülés.

KULFÖLD.

A nagyhatalmakhoz a török körjegy zék megérkezett, melyben a mediátiói sür getti és kérelmezi, az összes hatalmasságok azonban kedvezőtlenül intézték el a kör jegyeket, a mennyiben azt időszertilennek mondják. Meg kell jegyeznünk, hogy Törökország épen nem a legyőzött szerepében fordult a főhatalmakhoz, miután a portának még két védelmi vonala van, melyekről azt hiszi, hogy megvédheti. Törökország a körjegyzéssel csak megköze líteni akarja az európai hatalmak követeléseit. Azt állítják, hogy Németország javaslata oda irányul, hogy a többi hatal mak beleegyezése mellett Törökországgal közvetlenül kössön békét a czár, — tehát pardont kérni küldik az igazságos hatalmak ahhoz, a kinek politikáját rablónak cizezi a közvélemény.

A kamara Konstantinápolyban legkö zelebb tilt össze, a szultán trónbeszédében a legalkotmányosabb szellem uralkodik.

Franziaországra nézve a múlt hét szintén történelmi jelentőségűvé vált. Ugyan is MacMahon végre is belélt, hogy hát a köztársaságiak nélkül kormányozni nem lehet, sőt hatalma ingatag, a legszégénylen tesb módon kapitultált és kegyelemre meg adta magát a köztársasági pártnak. MacMahon ugyanazon Dufaure-t hívta fel ka binet alkotásra, a kiről legközelebb úgy nyilatkozott, hogy szöbe sem áll vele. A köztársasági kormány december 14-én alakult meg s MacMahon oly tisztelettel küldött a kamarához, melyely hódelátat hivatalosan megpecsételte.

Anglia és Franciaország közt, miut már lapunkban egyszer felhoztuk, bizonyos tárgyalások folynak. Az üzeneteket mindig külön- és a másik fél által ellenőrzött cour tier viszi. Mondják, hogy Anglia és Fran ciaország véd- és daczsóvétséget óhajta nak kötni, különben pedig mondják, hogy MacMahon angol befolyás folytán engedett a köztársasági párt követelményeinek.

A német birodalmi cancellár vissza lépése ismét szönyegre került. Hányadszor? A Depretis kormány (olasz) beadta lemondását. A király újra Depretist biza meg a kormányalakítással.

Gorcsakov mondják arról értesítette volna a nagyvezért, hogy hajlandó alku dozás végett Ignatievet Szófiába vagy Drinápolyba küldeni.

A háború.

Plevna — mint múlt heti számunkban felhoztuk — öt havi ostrom után megadta magát. Mondják, hogy árusal működött volna közre, a mennyiben Ozman pasa terve az oroszok előtt egészen ismeretes volt, tudták, hogy Ozman a Vid folyó felé akar kitörni. Az oroszok Plevnánál mintegy 35.000 foglyot és 77 ágyút zsákma nyoltak. A czár Ozman pasát szövélyen fogadta és hősiességének elismeréséül kardját visszaadta. A trónörökös Ozman sátra előtt diszörséget állítottatott fel, mely dob peggéssel fogadta valahányszor kilépett. Múlt napokban ama megdöböntő hír terjedt el, hogy Ozman pasa meghalt, illetve megmérgezte volna magát. Híre volt, hogy teemeti Konstantinápolyba szállítják és állam költségén temetik el. Mindezen hírekre vonatkozólag azon örömteljes hírt regisztráljuk, hogy Konstantinápolyból érkezett hivatalos sürgöny szerint, melyet különben Paradinból is megerősítettek, Ozman pasa nem halt meg, sőt állapota nem épen veszélyes.

Törökország megkereste az egyes ha talmakat a közbelépés és békekötés érde

mint a fejedelem házában. Ezek pedig azok a rendtartások: "Reggel hatodélt óra kor a dobot megfűtik, akkor a cselédség nek fel kell kelni és készen lenni 6 órára. Ekkor dobolnak és a fejedelem felöltözik, azután kápolnába megy és misét hallgat. Mise után az ebédhöz megyen, ott ká véit isznak és dohányoznak. Nyolc óra körül háromszor dobolnak, akkor a feje delem misere megyen, mise után a maga házába megyen és kiki oda, a bová tet szik. Tizenkét óra kor az asztalhoz ülünk és törvényt tesszük a tyúkokra. Harmad fél óra kor a fejedelem csak magánosan a kápolnába megyen és ott vagyon három óráig. Öt óra körül három dobolnak az estvéli imádsághoz — akkor a fejedelem a kápolnába megyen és azután kiki losz lik. Vasóra hatodélt óra kor dobolnak. A vacsora nem tartván sokáig, nyolc óra kor a fejedelem levetkezik, de leggyakor tabb meg le nem fekszik akkor és reggel, ha szinte hat óra kor öltözik is fel, de éj féli két óra kor felkél. Ha szinte a feje delem beteg volna is, akkor is mind egy aránt folynak a rendek."

Végre is bizony számkivetés volt az és a bonvágy keserveit misem enyhítheti. Mikés legkivált Eszterházy Antal család jánál és Beresényinél keresett és talált néha szórakozást. Ez utóbbinál lakott a kis Zsuzsika, ki úgy látszik meghódítá Mikést, de a szegény bűnös, ha gondolt is házasságra, meg nem valósíthatta azt. Addig míg Rákóczi élt, még reményked hettek, ennek 1735. ápril 8-án bekövetke zett halála után azonban teljes árvaságra jutottak és keserűségük alig ismert hátrát. "Ma nagy péntek lévén — írja Mikés ura

kében, azonban az erre vonatkozó kö jegy zeket valamennyi nagyhatalom — Angliát sem kivéve — oly hozzáadással intézték el, hogy a mediátiót megkísérteni most nem lehet, az idő arra nem alkalmas. Ter mészetes, mert mindnyájan Oroszország uszályhordozói válnak. E körülmeny már most arra indította a portát, hogy a vég letekig védelmezze magát. A Balkánon túli védvonalakat nagyban erősítik és a sereget a mennyire lehet koncentrálik. Maga Szulejman pasa is, miután Meeska ellen sikertelentl intézett támadást. Elenát kiürítette és visszavonul.

Mehemed Ali helyett Sakir pasa vette át a parancsnokságot és Szófiába visszav onult. A sápkasorokban szintén visszavo nulnak a törökök. Az ázsiai harezterről csak annyi érkezett, hogy Erzerum ostroma legközelebbre várható.

Szerbia actióba indult, néhány török falut meg is szállt a szerb hadsereg, mi után török katonaság egyáltalán e része ken nem található. Milán seregének élére állt — tudva azt, hogy török sereggel alig fog találkozni, különben otthon ülne a kuczkóban, mint tavaly nyáron, a midőn a hadsereg tájára sem mert menni. Milán proclamatiót intézett a néphez, melyben a békekötés megszegését elég szentelen ha zugsággal a törökökre rója, minthogy ezek a szerbeket üldözték és kínozták volna egyes vidékeken a békeszerződés ellenére. Merő hazugság.

Görögország is morog és híhetőleg actióba lép a hatalmas czár oldalán. Kréta sziget egy része már fellázadt.

Mahmud Damad pasa elutazott a driná polyi, filippopolit és a balkáni védművek megsemmisítésére. Az orosz czár elmozdított a harezterrel, miután most már nem félt a börtét az oroszországi háború elleni párt tól, hogy entusiasmussal fogadták minde mlnt, az természetes, csak hogy öröm után szokott jönni a bánat, az is igaz.

Az orosz főhadit tanácsban a háború folytatására vonatkozólag ellentétes úze tek merültek fel. A trónörökös egyenesen a Sípka szoros és Drinápoly felé kívánja a hadsereget indítani, míg Todtleben tá bornok Ruszcsuk és Szilisztria cerniozását és bevezetését teszi előbb szüköségessé.

A budapesti népgyűlés.

A népgyűlés a lovarda helyiségében minden képzelmet föltúluló roppant érde keltség, lelkesedés és megszámlálhatlan néptömeg jelenlétében történt meg. Kor, rang és pártkülönbség nélkül lehetett együtt 10—12.000 ember. A nép be nem fért az óriási helyiségbe; kívül az utcán, a muzeum egész környékén, zsúfolva vár ták a határozatot.

Lázaz igazgatóság között, kevéssel két óra után, Sztupa György nyitotta meg a gyűlést. Rögtön utána Helfy Ignác bete rjesztette és indokolta a következő határo zati javaslatot:

A Budapest fővárosa s a vele szövet kezett vidéki községek által, 1877 dik évi december 16-án, a nemzeti lovardában tartott népgyűlés egyhangulag kimondja:

1-ször. Hogy Oroszország hatalmi terjeszkedése, az Alduna mentén új szláv álla mok alakulása, Törökország állami flig teltségének és területi épségének meg sorbitása: Magyarországra és Ausztriára nézve veszélyes.

2-ször. Elérkezettnek látja az időt arra, hogy a magyar felelős kormány minden hatalmában álló eszközrel, a fegyveres erőnek felhasználásával is haladéktalanul közbelépjen a szabadság és népjogellenes orosz hatalmi terjeszkedés megállítására.

3-ször. A népgyűlés minden perczben élénk örömmel üdvözi a nemzet áldozat készségének e czéla való igénybevételét.

A népgyűlés egyhangulag kimondja, hogy e határozat egy, a népgyűlés kebe léből választandó huszonnéf tagból álló kül döttség által, melyhez a vidéki községek is csatlakoznak, a magyar felelős kormány elnökéhez haladéktalanul benyuj t

malára vonatkozólag — mind a mennyi, mind a földi atyáknak halálakat kell si ratnunk. Az isten mára halasztotta halálát urunknak azért, hogy megszentelje halála nak áldozatját annak érdemével, aki meg halt érettünk. A micsoda életet élt, és a micsoda halála volt, hiszem, hogy meg mondták neki: Ma velem léssz a Paradi csomban. "Hullassuk bőséggel könyeinket."

Abafi művecskéjében aztán részletesen ben is festi a rodosói életet. A bujdosás nak csak a halál vetett véget s a földön futók lassan-lassan kidőltek. A 81 éves korában, 1757-ben, elhunyt gr. Csáky Mihály altábornagy után báró Zsigmondra szállt a főnökség. Ez is betegezőv földi pályáját 1758-ban, Mikest Stambulba hitták, ahol a bászugi méltóságot azaz főnökséget átvegye. Konstantinápolyból de cember 20-án visszatérvén, nemcsak a fenczimzett tisztséget vihette magával, ha nem azt az engedélyt is, melynél fogva rokonainak szabadon írhatott haza.

Hlykép Mikés egyedül maradt és vi gasztalást merített szenvedéseiből, a vallás os lemondásból és Isten akaratjában való megnyugvásból. Hetvenkét éves volt, ám nem a kimertltség vetett véget életének, hanem az uralgó dögvész, mely őt 1762. október 2-án ragadta el. És ott nyugszik ő a rodosói magányban, míg a magyar hazafi sóhajjal áldoz emlékének és sorsára gondolván, tőle haszonszeret, hűséget s til telmet tanul, műveiből pedig a magyar nyelv báját és hajlékonyságát tanulja megismerni és elsajátítani.

Vajda Viktor.

tassék s a küldetés eredménye a sajtó ut ján közléstessék.

Egetverő éljenzés, "Elfogadjuk" és "Fegyverrel fegyverrel" kiáltások után Eötvös Károly óriási tetszevnyilatkozatok között indítványozta, hogy a határozat ér telmében rögtön, innen, a népgyűlés ke beléből, menjen át egy küldöttség Budára a miniszterelnökhöz. Beszéde végén kö zöltte a népgyűléssel az épen akkor odáig jutott megdöböntő, iszonyú hírt, hogy

Ozman pasa meghalt!

Ezen és ezen zokokva törtek ki, Eötvös hirtelen kis emlékeztetést is mondott, mely nek hatását le nem írhatni. Könybe áradt az ezernyi ezer férfi szemé.

Sztupa aztán összefoglalta a történe tetek s felolvasztatván a küldöttség névsora, azok rögtön átmentek Budára.

Tisza redőritézkedéseket tett, hogy 25 embernél több be ne mehessen hozzá. A lánczúld rendőrökkel volt tele. A nép tömeg egy nagy része megelőzte a kül dötteket, azonban a miniszterelnök a kül döttséget nem fogadta el.

Ez a kedélyeket a leguagyobb mér tékben fölingerelte, annyira, hogy a nép a palota ablakait beverte.

Lovas rendőrök és négy század ka tonaság nyomult elő a néptömeg szétosz latására.

A miniszterelnök az egész idő alatt nem mutatta magát.

A néptömeg végig vonult az utcákon a "Szózat" és "Hymnus" éneklésével. Ké sőbb Pesten a szabadelvűnek esutott kör ablakait is bezuza.

Mindenestre sajnálnunk kell a kihá gást, mert ezéllöz nem vezet, legfelébb mindkét részen elkeseríti a kedélyeket, pe dig a mai időben leguagyobb szüköségünk van az összetartásra. Még inkább kárhoz tatnunk kell a miniszterelnök jellemzhet len tétét, mely ezen kihágásokra kész akarva okot szolgáltatott.

Városi közgyűlés.

— December 17. 18. —

E gyűlésből kevés feljegyezni valók van. A tárgysorozat legtöbb tétele olyan, mely a közönség előtt éppen semmi ér dekkel sem bír. A gyűlés elején ismét felszínre jött a tengeri kigyó: a vámpénz szedők kihágásai miatt való interpelláció, melyet ez alkalommal Kisasszony úr in tézett a kapitány úrhoz. Ezen interpellá ción következtében "utasítottani fognak" a rendőrök, hogy szigorúan örköljenek a vámpénzsedőkre. A tarifa különben "ki szegzetleni fog" a vámházaknál s így leg alább azok, kik olvasni tudnak, lesznek az illetéktelen fizetések föl megkímélve.

A központi választmányba megválasz tattak: Blauhorn A., Bors M., Förster B., Rath M., Egri J., Haksch E., Krasznay M., Koharits K., Kurtz Gy., Radócsay M., Majorosy J., Weiller J. urak.

Az igazoló bizottsága megválaszta tak: Kurtz Gy., Blauhorn A., Koharits K., Preindl és Fekete urak.

A közigazgatási bizottság választott tagjainak fele kisorsoltatott és pedig Rath M., Egri J., Dr. Szeredy J., Bábreg A., Radócsay M. urak.

Olvaszták a tanács jelenése, mely szerint a közbiztonság helyreállítása czél jából katonai őrzőjáratokat rendeltetett ki a helybeli katonai parancsnokság által. Egy éjjeli katonai őrzőjárat 2 ft 30 kba kerül a városnak. Ezen őrzőjáratok március hóig tartanak. A közgyűlés jóváhagyta a ta naácsnak ezen intézkedését.

A pécs-barei vasút üzlet igazgatósága azon kérelme, mely szerint Engel Adolf és fiai részére iparvagyoni engedélyeztes sék — a jogügyi és gazdasági bizottság hoz adatott ki véleményezést végett.

Prick Vince vasgyárosnak egy a bányatelepen építtetni szándékoltt lovonat vaspálya iránt való kérelmével elutasítat t az ön megjegyzéssel, hogy a benyuj tottnál alkalmasabb tervet nyujtson be. Papp biz. tag határozottan ellene van e pálya építésének, s kijelenti, hogy ha ez bármely terv szerint is építtetni fogna, az egész budai külvárosi közönség ez ellen felfolyamodik a miniszteriumhoz.

A jogügyi bizottság bemutatja az ujonnan átdolgozott lakbérleti szabály rendeletet. Jóváhagyás végett felküldetik a belligyminiszteriumhoz.

(E szabályrendeletet jóváhagyása ese tében azonnal közölni fogjuk lapunkban.) A pécsi növegyletnek az általa felállít ott női kézi munka tanoda anyagi segé lyezése iránt való kérelmére a közgyűlés 2 öl fát szabályozta meg a mondott czéla.

Apróság.

Alkotmányos lecke: adta Madarász József Tisza Kálmánnak az országában: "és engedje meg a t. ház megjegyez nem, hogy alkotmányos országban az, ki fá klyásmenetet rendeztet, a ki a fá klyásmene teteket úgy rendeztet, hogy elhassáské Bu davarra az, "Éljen Kossuth," . . . mondom, azt hiszem, hogy az magának tulajdonitsa, ha a fá klyás zenének ellentétele, macska zenére érdemesítették."

Tisza Kálmán minden felkérés nélkül megígérte a népgyűlést rendező bizottmány nak, hogy egy 25 tagnál nem számosabb népgyűlést küldöttséget még vasárnap dél után elfogad. A küldöttség 25 tagnál nem volt számosabb és ő mégis megtagadta az elfogadást ígéréte ellenére. — Ugyan mi ben genirozta ő excellentiáját a palotája

elűti ácsorgó néptömeg, talán annyira meg zavarta őt, hogy a küldöttségnek adandó "abis, redibus"-féle választ is elfelejtette?

A sóhajok hídja. Egy ily híd köti össze a miniszterelnöki palota emeleti fo lyosóját a budai vászrházal. — Ez igen kényelmes, vasárnap is igénybe vette azt a miniszterelnök, csak hogy jóval a szu hizi előadás előtt, ő nem is ezt, hanem az utcai előadást nézte onnan, mert távo labbról kényelmesebben látta.

Itt Pécsen is van egy ily sóhajok hídja, mely a Hattyuterem és a nemzeti casinó emeleti helyiségeit köti össze. Innen vezette az akkori közönséges érdemiért azóta megjutalmazott polgármester a vadász zász ló új zsoldosait garázdálkodó saját pártja bilit elkerülve, a többségben volt Irányi pártiak ellen. — Felismerte ezen fontos stratégikus pontot, (szorost) azonnal a ké sőbbi választási elnök B. úr és ennek (no és még sok másnak) köszönhette a Dák púrt későbbi győzelmét, mert hát a kö zönséges kortestanyául szolgált "Nemzeti Casino"-ból az egész nap és éjjel etetett és itatott "intelligens" választók a sóhajok hídján át egyenesen a választási bizottság elé és a korcsnába vissza mehettek, és mert ezen "sóhajok hídja" kényelmes vissza vonulási vonalnak mutatkozott egy netalán gyenge bátorságu vagy lelkiismereti vá lasztási elnök részére. — Ezen stratégikus fontos pont éles szemű felfedezői stratégiai tudományuknak megfelelőleg mindketten kir. közjegyzőkkel lettek kinevezve a fusio nalis kormány Csemegi-asztala mellől.

De az már még sem szép, hogy a négy krajezarosok, és még egy pár az Albrecht útról felszedett — Lónyay és Cséry által litéralt drága emlékü kö éppen Tisza Kálmán születése napján repültek be ablakaiba. — Tisza azonban ennek daczára is valódi keresztényi érzülettel viseltetik megbántó irányában, ő kenyérről dobálja őket vissza; kijelentett szándéka ugyanis, a népgyűléseket betiltani, ne töltsse a nép a drága időt politikával és gyűléseken, hanem dolgozzon, munka után pedig ke nyeret lehet kapni, (ha ugyan az adóvégre hajtó el nem viszi és azután oleső is ezen keresztényi nagylelkűség!)

A miniszterelnöki és a szabadelvű (?) bagolyfészek ablakainak immunitása felett lefolyt alsóházi a drága idő rablásával járt vita közben néhányan a kormánypárt ből bekiabálták Simonyi Ernő beszéde köz ben, hogy a népgyűlésen a nép söpredéke garázdálkodott. — Hátrább az agarakkal közönséges gyászvitéztek, ti nemzeti sirások! A népgyűlés garázdság nélkül folyt le, az ott megjelent és határozatot kimondt ezerek nem azok, kik az országot "szabad elvűen" koppasztják, de azért még sem akasztatnak, nem azok, kik választóiknak adott programot és becsültszavukat megsz gték, talán ezeket jobban megilletné a "söpredék" czímzése. Scipio.

Siklós, december 19-én 1877.

Baranya megye december hó 10-én tartott rendkívüli bizottsági közgyűlésen a tárgysorozatban foglalt ügyek felvétele előtt két tárgy előlegesen és oly gyorsan intéztetett el a főispán ő méltóságának ki vándúsága szerint, mintha azok semmi jelen dőséggel nem bírnának. Ugyanis kimond tott: hogy a ki hivatalt vállalni óhajt, e hó 28-ig főispán úrnál jelenkezzék; ez által az 1870. évi XLII-k t. cz. 63-ik §-ának azon intézkedése tétetik lehetet lenné, mely minden állomásra legalább három egyén kijelölését határozza el, mert a sikerre való kilátással csak azok jelent kezhetnének, kik több, legalább is husz bizottsági tag által ajánlítani reménylik, erről pedig csak a választás előtti napok ban tartható értekezleten győződhetnek meg, mely az uralgó párt által előre kinevezett egyéneknek kívül más egyéneket is a választás napjáig mindig jogosítva van javaslathoz hozni, s ez esetben a kij elölő bizottság nem hinthet port a vá lasztó közönség szemébe azon állítással, hogy minden állomásra csak egy egyén jelentkezővén, hármat kijelölni nem lehet: különben a kijelölő bizottság is az ujon nan alakított bizottság lévén jogosítva a választást megelőzőleg megválasztani, a november 10-én tartott közgyűlés azon határozata sem lehet érvényes, mely az új bizottság jogkörébe vágván, minden egyéb bizottságok választását ugyan az új bizott ságnak hagyta fenn, a kijelölő bizottságot azonban megválasztotta, már pedig ha más bizottságok megválasztása az új bizottsá gott illeti, akkor áll ezen elv a kijelölő bi zottságot illetőleg is, mely a választás kér désében fontos tényezőkép működik.

Szinte ily fontos a másik határozat is, mely megengedi, hogy a segéd szolga bírák ezután a főispán által neveztesse nek ki. Ezen jogesorbitás ellen az alispánnak azon jogát kellett volna mérlegbe vetni, mely szerint meg a miniszter törvénybe ille köződ rendeletétől is a végrehajtást meg tagadhatja, annál inkább visszutasíthatja a főispán jogesorbitó kívánatát; de a tiszti ügyész sem bizonyította be az 1870. XLII. t. cz. 60-ik §-ának azon kitételét, mely szerint a "törvények öre" tartozik lenni; mert a segéd szolgabíró a 65-ik §-ban említett segédszemélyzet tel egynek is azzal hasonlóan tartani nem lehet, miután a segéd szolgabíró épen azon teendőket gyakorolja, melyeket a szolgabíró, míg a 65-ik §-ban foglalt se gédsemélyzet az irodai ügyek kezelését teljesíti.

Az efféle és ezekhez hasonló sérelmek elhárítása tehát szükségessé tette volna, hogy Nagy Ferenc és Simonfay János országgyűlési képviselő urak, a hozzájuk intézett felhívás által sürgetett értekez letet a megyei tisztújítás előtt megtartot ták, vagy a felhívás visszautasítását kö z tudomásra juttatták volna.

Vajda János.

Különfélék.

— Kérelmek az újvízi tisztelgések meg váltása iránt. Közlegyven az új év, alulit választmányi tisztelet- és bizalomteljesen kéri fel szab. kir. Pécs városa embereze rető s mindenrendű lakóit, az újvízi tisz telgéseknek jötekyon adományok általi megváltására. — Az ekéj bagyillenlő ösz szeg a városi szegények között, kik a szük ség által leginkább a téli időszakban szo rongattatnak, leand kiosztva. A kegyes adományokat előfújda e lapok szerkesz tősége is. A jötevkők nevei adományok megjelölésével 1378 ik év vizkeresztmájú kibocsátandó jegyzékben közöltetni fogjuk. Pécsen, 1877. évi december hó 5-én. A szegények intézetének választmány.

— A pécsi püspöki jogkevelőnél írtasédsében levő bíróeszéki és művelő 13. történelmi tanári állásra (Szász) a Vil mos pécsi reáliskolai tanárt nevezte ki a püspök úr.

— A pécsi ügyvéti kamara választ manyának és tisztségviselőinek megválasztása e hó 16-án a törvény szerint nem töbe tethet meg, mert a szüköség szavazatok száma nem adatott be, jelesen a vidéki ügyvédek meg nem jelentek s szavazat la pokat is csak néhányan küldötték be. — Ennél fogva december hó 30-ika tüzetett ki a választásra, a mikor tekintet nélkül a beadott szavazatok számára a viszony lagos többség dönteni fog. — Az ügyvé dek nagyobb része azon nézetben van, hogy jobb volna nem is alakítani meg a kamarai választmányt, melynek a törvény érdemleges hatáskört amnyem sem adott, és mely a mai szük időben csak egy új jabb terhes adóval sújtja a kamara tagjait.

— Kereskedelmi bál. A pécsi keres k ifjuság betegségyelőz együletének javára január hó 26-án a casino és "Hattyu" ház egyesített helyiségeiben egy zártkörű táncv igalmat rendez. Ertesztelünk szerint e táncvizigalom ép oly fényesnek mint kedé lyesnek is ígérkezik, mire nézve különben a bálbizottság jó nevű tagjai teljes bizo sítékot nyújtanak. A bálvédasszonyi tisz t Lítke Józsefné urhölgy volt szives elvái lalni. E táncvizigalom alkalmával Jaksch J. úrnak a "Jokey" czimű s legközelebb szüre kerülő operettejéből kivett keringő is fel lesz véve a tánczenébe. Bálbizott ság következő urakból áll: Előök Hilscher Ignác, alelnök Schön J. Bizottsági tagok: Engel Sándor, Fischer Máttyás, Mesterházy G. V. Mentzinger Ferencz, Pollák Soma, Rinfeld Imre, Rozs Gyula, Spitzer Lajos, Setapringer Zsigmond, Tulipán Pál, Ul manu Károly, Valentin Robert, Waiz Ala jos, Weber Károly és Zsolnay Miklós urak.

— Teljes részvétellel közöljük a hozzánk beküldött következő gyászjelentést: Réeh Anna szül. Lakits saját és számos rokoni nevében szomorodott szívvél tulajta La kits Manó es. kir. nyug. huszárkapitány nak f. é. december 17-én székühdés kö vetkeztében, életének 76 ik évében történt gyászos kimúltát. Gausz Vincze pedig e hó 14-én életének 67-ik évében szende rült jobb létre. Béke poraikra!

— A török sebesültek részére Fekete Mari kisasszony 500 gramm tépést szives kedétt átadni szerkesztőségünknek. Eljuttat tuk az ottoman főkonzulatushoz és fogadja adományozón meg köszönetünket a se besült vitéz török harcosok nevében.

— Már megint betörés. Csak áll az a mit "gyanít" a mi rendőrségünk, hogy t. i. "még eddig ismeretlen egyénekből" egy consortium alakult városunkban, mely betöréseket, lopásokat, főleg pedig a Wert heim-féle pénzárakat kiürítését tűzte ki fel adatául. — Rövid idő óta 6 ki nem deri tett betörési esetet jegyzett fel a rendőrségi krónika. Múlt szerdén a hedeketi jegyezte fel. Ez eset pedig megesett a Zsolnay Vil mos-féle dohányüzésben. A gazok nyilván kapuzártakor benfelejtették magukat a pá rizsi utcában, hol aztán a dohánytőzs aj taja előtt levő pincezeblak vasrácsát fel törték s azon át behatoltak a pincezyukba, ennek iveretét áttörték úgy hogy csak egy deszka választotta el őket a boltól. A deszkából csak tenyérynai nagyságu dara bot törtek ki, mert valószínűleg valami neszt hallva — abba kellett hagyni mu kádjokat. Ezer szerenese, hogy e tolvaj bándak minden ilyen művelete alkalmával valami véletlen által meggyőltotott terve kivételében, mert különben már hét pol gártársunkat károsította volna, ha sikerült vala a pénzárakat felszéníteni. Rendőrsé günk a nyomozásoknál megteszi a magáét.

— A mohácsi városi képviselő testület választott részének fele új választás által megújítottván egynek kivételével mint a tiz helyére új emberek választattak és pi dig tekintve a napirenden lévő szigeti pr lekedésre tisztán az ellenzékben. Úgy ér tesülünk, hogy a mostani városbírók sines kilátása az újból való megválasztás ra.

— A pécsi jötekyon ügyelet karócsón fájára begyűlt kegyes adományok t. é. d. cember hó 23-án (Vasárnap) délutáni 3 óra kor a hattyuteremben lesznek az egy leti szegények közt kiosztva, mely tunc pélyre a t. cz. közönség tisztelettel meg hívatik az elnökség által.

— Táncpöröba. Herczenber J. e hó 26-án az az karácsony misoik napján a casino nyári helyiségében nagy táncpörö bát rendez. A zenét Dankó Gyula zno kara látja el.

— *Lapunk a párisi világiállításon.* Az országos magyar iparegyesület párisi kiállítását szakosztályában azon óhaj lón kimondva, hogy általában a hazai nyomdák, különösen pedig napi- és hetilapok, valamint az összes folyóiratok, szakzszerűen és díszes gyűjteményben kiálltassanak. Mi is meg lettünk keresve lapunk egy színt megkülönböztető; mit is szíves készséggel teljesítvén, lapunk mai számát becsatoltuk a t. iparegyesület rendelkezésére.

— *Somogy megye új törvényhatósági* bizottsága december 17-én megalakult, a tisztújítás határnapja december 28-ra tüzeltet ki. A kijelölt bizottságba bevalasztottak: Gr. Somsich Imre, Svastics Gábor és Vécsey Sándor, a főispáni kinevezettek: Tallián Pál, Sárközy Dénes és Vaszari János. A tisztai állomásokra a folyamodványok decz. 25-ig benyújtandók. — Az alispáni álláson kívül a többi jelentékenyebb hivatal mindegyikére többen kaudidálnak és kandidáltaknak, így a választási mozgalom igen élénk, mert nem csak a központonban, hanem a járásokban is sűrűn értekeznek a választás felett. — Az árvaszaki elnökségre legtöbb jelöltés volt Nagy Márton földbirtokosnak (Nagy Ferencz orsz. képviselőnek bátyjának) azonban egy írja a „Somogy” hogy a törvény azon rendelkezését, miképp az árva pénzek cumulatív kezeltesenek, nem helyeseltetve, annak eszközözvé magát a kisbirtokosok világos megkérőitására felhasználtni nem akarja, minélgyva Miklós György földbirtokos fog ez állásra választatni.

— *Szegény Amtmann Károly!* Ő ugyan csak elmondhatja, hogy nemo propheta in patria sua. Képzelmek csak t. olvasóink milyen szomorúság érte a mi közönséges poetánkat, a „Parnassus beköbelezett tagját”: Amtmann. Ugyanis a legutóbbi városi közgyűléshez benyújtott egy pattogó alexandrinekben írt folyamodványt, melyben sem többet sem kevesebbet nem kért, mint hogy a közgyűlés „legalább is” 200 főt szavazzon meg neki a városnál djnoki minőségben szerzett érdemeinek jutalmazásául. S mit tett a közgyűlés? Egy pillérrel sem „jutalmazta” Amtmann, nem ugyan azért, mert nem akarta „meltányolni” Amtmann érdemeit, hanem mert a jutalmazásokra szánt alap már elfogyott. Szegény Amtmann! Vigasztalja magát. A poeták sorsa az, mit Schiller is igyen megénekelt:

„Ganz spät, nachdem die Theilung längst geschlehen,
Naht der Poet, er kam aus weiter Fern;
Ach, da war liberal nichts mehr zu sehen,
Und Alles hatte seinen Herrn.“

Amtmannak tudvalevőleg van egy rémvidgátja e czimmel: „Ich benöthige 200 Stück Dukaten” Most pedig a fentemlített alkalomból — mint halljuk egy rém tragédiát szándékozik írni e czimmel: „Ich benöthige „wenigstens“ 200 fl. Ö. W.“

— *A pécsi jótékony nőegylet karácsony-tájára* adakoztak folytatódag: Székelyhelyi Majláthi Györgyné 20. frtot. — Cseh Mari 5. frtot. — Priek Vincez 25. frtot. — Pinter Teréz 4. frtot. — Kovácsics Teréz, Rátkovics Mari, Littke Bertha, Ruprecht Katalin, Czvetkovics Josefa, Mészáros Anna, Vízkelety Albertin és egy ismeretlen egyenkint 2 frtot. — Piehler Teréz 1. frtot. — Dunagózhajózási társaság 50 métermázsza Briquettet. — Otoeska Etelka 4 zsák burgonyát és 2 zsák lisztet. — Kiegl Karolin 1. öl tüzifát. — Reinfeld Teréz 15. pár harisnyát, 3 schavl, 3 kendőt. — Blauhorn Julia 50. köteg kávé és 50 köteg czukrot. — Grünhut Adel 3 pár harisnyát és 3 pár cipőt. — Cseh-Kövr Anna 15. db. felöltönyt. — Egri Irma 3 gyermek öltönyt. — Fürster Adel 1 szoknyát és 1 kabátot. — Rísa Jeanette 1. szoknyát. — Schnaidt Mari egy szoknyát. — Kovácsics Mari keresked. 30 köteg söt. Sziebert Irma egy zsák burgonyát. Erreht Emilia egyeleti pénztárnok.

— *Klapka tábornoktól a következő táviratot* veszi a „P. N.” Konstantinápolyból. Kérdem magyar barátim: nyugodtan nézzük-e Törökország legyilkolását? Bűntetlenül megszegheti-e Szerbia a béke esküjét? Nincs nekünk sem törvényes eszközünk, sem erőnk ezen bűnök megakadályozására? Elhamvad-e rokonszenveink a törökök iránt? Megszüntek-e érdekeink azonosok lenni Törökország érdekeivel? Föl kell-e hát jegyeznie a történelemnek mátlól fogva Magyarország ügyességét?

— *A Ferencz-csatorna ügye nem sokára* a parlament elé kerül. A törvényhozás, mint tudva van, 1873 ban 4,018,000 frtot szavazott meg a csatorna kiépítésére egyszer mindenkorra, hogy ez összegből évenként annyit juttat a kormány a vállalatnak, a mennyit a tényleg befektetett összeg két ötöde tesz. A társulat azonban 923,000 frttal fektetett be többet, mint a mennyi a törvényben megszabva volt, s most az államtól azt követeli, hogy a befektetési többlet az az említett arány szerint járuljon. A társulat az igényeit az által indokolja hogy még a 96. számú tiszai átmetszés létesítésére van kötelezve, melynek költsége 498,151 frtra van előirányozva, s mely eddig azért nem volt létesíthető, mert a tiszai átvágás most még nem lenne hajózható. Így ha az említett befektetési többlet nem érnez is magát az állam kötelezettnek, ezt kétségbe nem vonhatja, a tervezett tiszai átvágás előirányzati összegének erejéig. Azonkívül a társulat a legközelebbi árvis alkalmával 600 ezer frt kár szenvedett, aminek egyedül a kormány az oka, mert az előirányzattól kitörölte a mohácsi védtöltést, az érdekeltek pedig nem készítették el, s az árvíz leginkább e ponton tört át. A társulat abban a hitben él, hogy ha pörölne, e károkat térítést nyerhetne s így annál méltányosabbnak tartja igényeit az emli-

tett hányad megfizetése iránt. (Ez is csak oly lelkiismeretlen koppasztása a szegény hazának minő a keleti, kassa-oderbergi sat. vasutaknál napirenden van.)

— *Valahára tehát beköszönt a tél* teljes ridegségével. Tegnapelőtt sűrű pelyhekben hullott a hó, úgy hogy 8 centm. hóréteg borítja már a földet. A Dunántúl különösen a Balaton tájékán négy mérvül hószivatarok lehettek, mert a bécs-kanizsai vasuti vonatról két nap óta nem kaptunk póstát.

— *Telephon történetek. I. Ötven mért* földnyi távolságban szerelmes. Hogy az emberi hangban mily varázserő rejlik, bizonyítja a következő eset. Nemrég egy boldog pár lépett házassági frigyre. A férj telephon-hivatalnok volt és mint ilyennek egy hosszas telephon-jelentést kellett felvenni, egy előtte teljesen ismeretlen és ötven mért földnyi távolságban levő hölgytől. A beszélő hölgy hangja annyira hatott szívére, hogy nem nyugodott addig, míg a nő teljes nevét meg nem tudta. Azonnal a nő lakhelyére utazott s miután a nő kellemes hangja még más vonzóval is bírt, a telephon-hivatalnok eljegyezte magát a hölgyet és egy a hivatalnok nem csak állását, de feleségét is a telephonok közhíneki. — II. A következő esetben, melynek hitelességért jót nem állunk, megható példát találunk arra nézve, hogy egy gyermek hangja mily befolyással lehet az atyai szívre, még az oceánokon keresztül is. Egy könnyelmű hamburgi polgár, ki nős és több gyermek atyja, egy más nőbe szeretett, kívül meg is szökött Amerikába. A megszökött férj New-Yorkból a telephon által élő szóval bucsuzott el nejétől. A véletlen akarta, hogy az elhagyott legkisebb gyermekével éppen a főállomáson volt midőn férje bucsu szavai hallatszottak. Az asszony gyermekét gyorsan felemelte és a gyermek által visszatérésre keltte férjét. A csodálatos gyorsaság és tisztaság által, melylyel a telephon az élő szavakat közvetíti, lehetséges volt hogy a gyermek kérelmét még meghallotta a New-Yorkban lévő apa. Az apa azonnal felismeré a gyermek szavát s annyira megilletődött ártatlan ajkáról jövő kérelmén, hogy kedvesét faképnél hagyva, legelső gözzsel visszautazott családjához Hamburgba.

A „Pécsi Figyelő” magán távirata:

Budapest decz. 21. A politikai üldözés megkezdett: Verhovay Gyula tegnap este elfogott és a budavári (Fortuna) börtönbe vitetett. Hermann Ottó muzeumi őri hivatalától felfüggesztetett.

Rövid hírek.

— A Dunagózhajózási társaság az évi eddigi jövedelme 12,095,759 ft. Az ugyane társaság tulajdonát képező mohács-pécsi vasút az évbén eddigelé 1,070,409 frtot jövedelmezett. (Tavaly 930,781 frt. volt jövedelme.)

— Úvegéből próbál nyomdai betűket előállítani egy párisi gyár. Előnyük volna a tartósság, és hogy a szedőkre nem olyan ártalmasak, mint az ólom-betűk.

— A budapesti egyetem a jövő évben meg fogja ünnepelni a főiskola Mária Terézia által való újjáalakításának századik évét. A rendezést nyolcztagu tanári bizottság vezeti.

— A pécsi dalárda szövetségve a városi zenekarral, a közelgő farsang utolsó napján egy nagyszerű „bolondok estélyt” szándékozik rendezni.

— Miletics fenyítő-pörét január 8-ikán fogják tárgyalni a „Fortuna”-ban.

— A múlt hét egyik napján felsőbb helyről egy távirat érkezett a Brassóban állomásozó I. Sándor című nevet viselő cs. kir. ezred parancsnokságához, hogy az ezredből legott menessen egy küldöttséget az orosz csarhoz annak üdvözlése végett. E hó 21-én lesz ugyanis 100 éve, hogy az említett ezred az időszerint zsarnokoskodott orosz czárok nevet viselte és viseli. Ehhez nem kell commentár.

— A pécsi járásban még ez évben ejtik meg a közési bírók választását. Az eddigi bírák közt alig akad egy-kettő is, ki újból való megválasztásán szívesen fogadná.

Színészet.

Múlt szombaton: „Kivándorlók” opera (!!!!!) felemelt helyárrakkal (!!!!) No de ez egyszer felült az igazgató. Majdnem egészen türes ház előtt folyt le a gyarlóbbal gyarlóbb darab előadása. E kudarc után talán belátására jut annak az igazgató, hogy közönségünket felemelt helyárrakkal s a színlapra nyomott akumbakumokkal nem lehet a színházba csodítani. Dobbal nem fogunk verebet. Igerjen az igazgató kevesebbet, de azt aztán váltsa be. A „Kivándorlók”-ra nézve csak az meg a megjegyzésünk, hogy azt ne csak leszállított áru, de még ingyenes bemenet mellett se hozza valahogyan újra színre az igazgató, — mert ez esetben megint 3—4 hétre riasztja el azokat a színházról, kik ezen operát végig hallgatják. Vasárnap: A peleskei notárius. Hétfő: szünet. (Valahára!) Kedd: „Hamlet.” Érdekes volna tudni, hol és hány színházban és hánszor adják a brit költő e remekét Magyaror-

szágon évenként, mert bizonyára nem megvetendő műveltségtörténeti kimutatást lehetne összeállítani az eredményből, mely egyszerűsind nemcsak az illető város jellemzésére szolgáltatna lényeges adatokat, hanem a színház és színészek méltására is kedvező alkalommal kedveskednék. Ime Pécsset is láttuk Hamletet a múlt kedden és a pécsi színház valódi eseményének volt színhelye e szomorújáték színrhozatalával, melyben az est hőse, a czimszerep vivője, maga az igazgató, Gerőfy Andor volt. Hamlet próbára teszi a művészt és sokoldalúságánál meg lélektani sajátosságainál fogva, melyek mindmégannyi ki fejezést, hangfokozatot és plasztikai változatosságot igényelnek, még a legerősebb elé is majdnem legyőzhetetlen akadályokat gördít. Boldog, ki csak egy irányban is tökélyt vagy harmóniát bír felmutatni. Gerőfi megnyerő álezával személyesíté a dán királyfít és merengő lényét általában helyesen tükrözteté. Csak hogy a merengés itt nélkülözhetlen alkatrészét, a mélységet magán hordani nem tudta s ez oknál fogva igazi Hamlettel nem kedveskedhetett. Ehhez képest a szenvedély hangját nem találta el mindig és kifakadásában megrendítő igazságot tel nem tárt. Úgyesebb volt a társalgási részekben és oly hangulatba ejté a hallgatókat, melyet csak hivatott művészt idézhet elő. Csípősség és gúny, keserűség és szeszély fokról-fokra változtatták át természetét s minden hullámzatokat is kénytelen volt átérzeni, ami arról tesz bizonyoságot, hogy Gerőfi gyakorlott színész és nem közönséges gondolkodó. A rendezés szabatos volt s a többi közreműködőről elmondhatni, hogy ha nem támogatták is a czimszerep vivőjét, de legalább általában nem rontották a király személyiségének (Kovács Elemér) kivételével, ki kézzel lábbal dolgozott, annak bebizonyítására, hogy ajtatoskodik, holott egyszerű bensőséggel igazabban hatott volna és törekvésével ellenkező hatást, azaz nevétséget elő nem idéz. Közönség csekély számmal volt jelen, mit csudálunk kell, ha megfontoljuk, hogy Shakespeare egy jelenetéből több életpéldeséget, több tanulságot és tudást meríthetünk, mint akár egy tucsat operetből. Vajha mihamarább viszontláthatnók e művet, még pedig annyival inkább, mivel Gerőfi Arany fordítása szerint hozza színre.

Szerda: „A Járvány” vigj. Schweitzertől. Jó előadás, kevés közönség. Rott M. k. a., Balla s némileg Győriné is kedvel s ügyesen játszottak. E darabban látuk Fenyvesyt is nagyböl szerepben. Előnyösen mutatta be magát a közönségnek. Fenyvesy csinos színpadi alak, tehetséggel is látszik birni. Ma-holnap kerestt színész lehet belőle, ha tanul s ha hangja egy kissé érezesedik.

Heti műsorozat.

Ma (Szomb at) „Javotte” operette Vasárnap: (decz. 23) „Angyal Bandi” népszínmű; írta Feleki M. Hétfő: szünet.

Kedd: a „Fekete lovag, vagy a betyár és szeretője,” népszínmű; írta Huszár J. Szerda: „Két dudás egy csárdában,” népszínmű; írta Deréki A.

Csütörtök Szombati Vilmos jutalomjátékául: „Az eszeveszett varga” bohózat Berg után fordítva. Péntek: szünet.

Szomb at: „Melusina” látványos tündérrege.

— *Botrány a színházban.* Gerőfiné asszonynak esztörtökön megtartott jutalomjátéka alkalmával olyan botrányos eset adta elő magát, melyért nem tudjuk ki kárhóztassunk, azt-e, ki a botrányt provokálta, vagy azokat, kik rendezték; azért tehát csak higgadtan s tárgyilagosan emlíjük fel ez esetet, úgy a mint történt s az abból vonható ítéletet az olvasóra bizzuk. — Gerőfiné a „Kapitány kisasszony”-t választotta jutalomjátékául, mely darabot kétszer felemelt, kétszer pedig rendezte helyárok mellett már előadták. A színházlátogató közönség egy része azonban nem annyira e körülmény, mint inkább az a napi havas, zimankós idő miatt maradt el az előadástól. Négy páholy s valami harmincz zártcsék maradt türesen. Gerőfiné ezáltal sörte érezte „művészi” önértéket, minek kifejezést is adott az által, hogy a színpadra csak olyan kénytelen kellett modorral lépett s midőn (elégé tapintatlanul) a színpadlászról egy díszes babékoszorút becsatoltak le számára — rá sem hederített arra. „A művésznőnek a pécsi jogászok” feliratu szallaggal ellátott koszorú Damokles kardként ott lebegett Gerőfiné felett, ki eközben egy színpadi lánzsát oly módon dobott félre, hogy csak úgy rengett bele. A koszorút felhúzták a színpadlászra, majd meg lebecsajtották. Erre Balogh úr felvette a koszorút s odanyújtá azt Gerőfinének, ki azt ugyanazon sorsra juttatta, mint az előbb említett színpadi lánzsát. E jelenetre néhányan eltávolztak a színházból. A közönség egy része (között a jogászok) zúgolódni kezdtek. A közönség másik része pedig hogy hogyan nem, Gerőfinének fogta pártját s egy daláért meg is tapsolta. Több sem kellett az elégtelenségnek. Minden tapsra egy-egy füttyet és piszögés következett, mi a harmadik felvonásban olyan mérvet öltött, hogy egy pár percze az előadás is megakadt. Gerőfiné, egy újabb magándalára következett, ismét füttytel s piszögéssel vegyült tapsra — előlépett és „szépen” megköszönte a füttytet. Gerőfiné később hibáját alighanem belátva, játékát megszóktott kedves modorával vitte s a koszorút is magához vette, mi által a kevésbé

érzékenyeket kibékítenie sikerült is, de nem így a demonstrálókat, kik különben megelégedve az elégtételt, a jövendőre Gerőfinével szemben ezen esetből — mint halljuk — semmiféle következményeket nem akarnak vonni, a mit jól is tesznek, mert a közönség az előadás végén háromszor kifejezését adta annak, hogy néhány fiatal ember által fokozott botrányt kárhóztatja.

I R O D A L O M.

Uj zenemű: Taborszky és Parsch nemzeti zenemű kereskedésében [Budapest] megjelent és beküldött: Lehel dalai: 1. Jaj! de habos Szellő lovam... — 2. Ő ne távozz édes... — 3. Csipkebokor fonyad... Zongorára és énekre Orly Lehel barátja számára szerze Szentirmay Elemér — Ara 60 kr.

Mehner Vilmos könyvkiadónál [Budapest, Kalap-utca 4.] megjelent: „Az ördög fia és a három vörös ember,” harminczek eredeti párizsi képpel illusztrált legújabb társadalmi regénynek 11-ik füzete. — Irta Féval Pal, francziából fordította Mártonffy Frigyes. ra egy füzetnek 25 krajczár.

Jókai Mór történelmi regénytaranak VI. és VII. füzetét vették, tartalmazza „A névtelen vár” című regénynek folytatását, melynek tárgya ezen század első évtizedének eseményeiből vettetik a legnagyobb részt Magyarországon folyik. Minden füzethez egy művészi kivitelű kép van csatolva. Felvli előzetési díja [13 füzetre] 5 frt. Egyes füzet ára 50 kr.

Bolygópalák meghatározása három geocentrikus eszlelet után. — Ily című 36 lapra terjedő 8-rét füzet került ki Pécsset a Madarász nyomdából. Szerzője Darvai Mór, az itteni fő-realtanodában a mennyiségben rendes tanára. — Kedvező jelenségnek vesszük, hogy felsőbb tanintozeteink tanárai egy versenyre kelnek a tudományos irodalom terén.

„A Magyarorszag és a Nagyvilág” f. 6. 50-ik számanak tartalma: Szöveg: Fabian Gábor. — A legyótt költ. (M—t K—n) — A hideg víz mindent meggyógyít. Elbeszélés. [Kovács Pál.] — Első szerelem. Költ. [Aliguis.] — Pohjanpiltti. Történelmi elbeszélés. [Irta Koskinen György.] A fin eredetiből fordította Halasz Ignác.] Folytatás. — Vidéki tárcza. Győrbeli. [Porz.] — Spiritista műhely. — Gítározó hölgy. [F. J.] — Bukaresti képek. — Olvasó asztal. [Irmei Ferencz.] — Különfelek. — Sakkfeladvány. — Betűrejt. — Szerkesztői üzenetek. Rázok: Fabian Gábor. — Spiritista műhely. — Gítározó hölgy. — A bukaresti magyar templom. — J-hitű oláh templom. — Majom-szerelm. Állathumoreszk 12 képen. Kiadó hivatala az Athenaeumban előzetési ára egy évre 10 frt.

„A Borászati lapok” f. 6. 23-ik számanak tartalma: Svajcz boraszta. — Szüreti s borüzleti tudósítások. — Badacsonyi borvasár. — Apró közlemények: Szőlőkivitelünk érdekében. A bor kivitel Svajczba. — A törkölyös horók hitelesítéséről. [Rendelet.] A borseprő értékesítéséről. Szerkesztő Molnár István, a budai vincerell képezde igazgatója. Előzetési ára egy évre 3 frt, mely egyszerre a szerkesztőhez [Budapest viziváros] küldendő. — Megyek és városok bortermelőinek ezen szaklapot kiváló figyelmükbe ajánljuk.

„A Közigazgatási lapok” f. 6. 50. számanak tartalma: Az ipartörvény módosítása. — Dr. S—y Gyulától. — Eszrevételek a közig. bíráskodás felett. Dr. Kuntz Ignácztól. — Közigazgatási szemle: A nyilvános betegápolási költségek behajtása. Barth Lászlótól. — Közigazgatási döntvénytar. Szerkesztő Dárday Sándor. Kiadó hivatala: Franklinterület, egyetem-utca 4. Előzetési ára egy évre 10 frt, felvle 5 frt. Negyedéves előzetések nem fogadtatnak el.

Építési tanácsadó. Segédkönyv mérnökök, építésszek és gazdak részére. Szerkesztő Gonda Béla mérnök, a M. Mérnök- és Építész-egylet második titkára, a „Gazdasági Mérnök” szerkesztője. Az „Építési Tanácsadó” a jövő 1878-dik év márczius havában fog megjelenni, mintegy 20 ivnyi tartalommal kis nyolczadrét alakban, csinos és erős angolvaszon kötésben. Megrendelési ára köve 3 frt, bolti ára 4 frt lesz. A megrendelőnek a mű mindjárt megjelenése után postai utánvétellel fog megküldetni.

Egy bűn története. Hugó Victor a jelenkor leggenialisabb költőjének ezen művét, melyet lapunk ez évi 48. számban már ismertettünk, Tettyer Nandor és tarsa budapesti könyvkiadók adják ki sikerült magyar fordításban. — Ezen mű érdekességét tanúsítja azon körülmény, hogy politikai és társadalmi nagy lapjaink terjedelmese mutványokat közölnek belőle. Az első füzet már megjelent és a második gyorsan fogja követni.

Dolinay Gyula „Hasznos Mulattató” és „Lányok Lapja” című ismert vállalatára kibocsátotta az előzetési felhívást és mi ezáltal is szíves örömmel hívjuk fel ezen jóvalólapokra a közönség figyelmét. Nem új kísérletről van itt szó, hanem már évek hosszú sora óta fennálló és megerősödött vállalatokról.

„Hasznos Mulattató” könyvalaku vasok füzetekben jelenik meg, szamoneknt a hazai legkiválóbb íróktól rendkívül érdekes közleményeket hozvan a mindkét nembeli serdült koru ifjuságnak. Ara negyedéves 1 frt.

„A Lányok Lapja” kizárólag az ifju hölgyek komoly irányú közlönye, melyből a kitünő szépirodalmi rész mellett a gazdaszanyokdasi téren is sokat lehet tanulni. Megjelenik harmadfélt iven, a legdrzebb kiállításban, előzetési ára negyedévre 1 frt. — Mindkét lap együtt megrendelve félvle 3 frt 70 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, ósz-utca 15. sz.

Ifjusági és népkönyvtárak számára nagyon ajánlhatók Dolinay folyóiratai, melyek sűrű időközökben megjelenő füzetekkel már maguk egy kis könyvtárt hoznak létre. Nagyon eljött az ideje, hogy az ifjusági és népkönyvtárak szervezését végre komolyan kezdeményezzük!

GABONA ÁRAK

a f. é. december hó 15. tartott hetivásáron.

	I. oszt.	II. oszt.	III. oszt.
Búza 100 klg.	ft. 11.20	ft. 10.60	ft. 10.15
Kétszeres „ „	9.50	9.20	—
Rozs „ „	8.30	8.00	—
Árpa „ „	7.50	7.10	—
Zab „ „	7.20	6.80	—
Kukoricza „ „	7.20	7.00	—
Hajdina 100 klg.	ft. 12.—		
Széna „ „	2.70		
Szalma „ „	1.00		

Vasuti menetrend

As idő 6 órától reggel 6 óráig be van kerítve.

Mohács-barcsi irány.

Állomások	Vegyes vonatok			Többrétegű személyvonat (szombat kivételével)
	1 sz.	11 sz.	17 sz. *)	
	ó. p.	ó. p.	ó. p.	ó. p.
Csatlakozások:				
Szeged indul	2:35			
Eszék	2:10	2:05		
Villány érkezik	4:00	4:07		
Mohács indul	3:25	3:23	5:50	11:37
Német-Bóly	3:54	3:59	6:28	12:20
Villány érkezik	4:15	4:24	6:53	12:49
Trinitás	4:46	5:05	7:35	1:39
Áta	4:57	5:19	7:49	1:58
Úszög	5:36	6:08	8:35	2:50
érkezik	5:46	6:20	8:47	3:03
Pécs indul	6:06	6:45		
Szt.-Lőrinc ind.	6:45	7:37		
Szigetvár indul	7:19	8:30		
Darány	7:54	9:08		
érkezik	8:20	9:34		
Barcs indul	8:31	10:05		
Csatlakozások:				
Kanizsa érkezik	11:11	1:41		
Buda	6:16	8:36		
Bécs	8:30			
	9:24			
Triest	8:58	7:48		

*) Tekintettel a 17. és 61. számú vonatok forgalmára, megjegyeztük, miszerint oly napokon, midőn Budapestről Mohácsra délután postahajó érkezik, a 17. számú vonat, minden más napon pedig a 61. számú vonat közlekedik. A hajózási zár egész tartama alatt naponta csak a 61. számú vonat közlekedik s a 17. számú vonat forgalma ezen időre beszünttetetik.

Nyílt tér*)

Nyilatkozat.

A tegnapelőtti decz. 20-iki jutalomjátékom alkalmával egy kellemetlen félreértés miatti intermezura vonatkozólag, kötelességemnek ismerem kinyilatkoztatni, miszerint én tisztelőim kintüntetését, melyben részesíteni egy koszoru által jónak látták, viszsa nem utasítottam sőt teljes tisztelettel el is fogadtam: de első jelenetben magán énekem leéneklése előtt át nem vehettem, — s mielőtt erre alkalmam nyílt volna átvenni a koszorút, — egy uri egyén az a „jogász ifjuság nevében” viszsza parancsolá. Így nem tartám magam feljogosítottnak a koszoru átvételére.

A dolog állása tisztáztatván, most nem csak elfogadom: de legkedvesebb emlékeim közé fogom sorozni.

A mi az intermezó többi színházba nem illő részét illeti, — mint nem a közönség nyilatkozatát, feledni óhajtom mert vigasztal öntudatom hogy kineméremeltem; s azon tudat, hogy azt nem a nemes ifjuság és nem a nemes közönség intézte.

örök tisztelőjük
Gerőfyné Ilka.

Üzlet-változtatás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel ezennel tudatni, miszerint **főrföltönyt-üzletemet** nagyobbított választékkal felszerelve f. é. **december elejétől** fogva a **Király-utca Reinfeld-féle** házába helyeztem át. A nagyérdemű közönség kegyes figyelmébe magamat ajánlván, maradok a magam tisztelettel
Grün Bernát,
férfi-szabó.

*)Ezen rovat alatt megjelenteként nem vállal felelősséget a szerk.

Szerkesztői üzenetek.

A kikre senki sem gondol A tárcza helyett a papir kosárban alussza át karácsony éjjét. Óhajtatunk, hogy a tarcazaccikknek is társadalmunkra üdvös és gyakorlati hatása legyen.
Mit ér a gyöngy... Ez a gyöngy bizony nem válik be a füzérbe.
If. V. F. Pécs. Előre nem határozhatjuk meg vajjon mikor kerül reá a sor?
A „Visszhang” közlését a „Neptanoda” decz. 15-iki cikkére jövő számban megkezdjük.
NAGY FERENCZ
laptalajdonos.
HAKSCH EMIL **KIS JÓZSEF**
felelős szerkesztő. Szerkesztő társ.

Hirdetések.

Karácsonyi és újévi ajándokul

alkalmas mikroszkopok 15 krtól,
opera-nézók 3 fttal, szemüvegek
50 krtól, orrcsipek 80 krtól
kezdve, kaphatók

Kripsz J. látszerésznél Pécsen.
325. (3-2)

Olcso tüzifa

(hasábja)
bükffa gyertyánfa I. oszt. 1 meteről a raktárban 13.40
csesfa
szállítási díj méterölétől —.80

darabolt fa

bükffa gyertyánfa I. oszt. 50 kilo ára —.55
csesfa
tölgyfa, száraz, 50 kilo ára —.36
kapható Pécsen. **Pintér József**
328 (3-1) fakereskedésben.

Karácsonyi és újévi ajándékokul
díszes kiállítás és olcsó imakönyveit ajánlja
FEJESZTI KÉZMŰVÉSZ,
könyvkötő (fő-utca casino-épületben)
Ugyanitt műtárgyműi könyvkötői díszmunkák is győrsen, olcsón és pontosan teljesítenek.

Részségi rezgő őrlést épen
ny. mint iszákosságot gyógyít,
jótállás mellett, anélkül is hogy
a betegnek előleges tudomása volna **Th. Konetzky** gyógyszer és gyógynövény
kereskedő Berlinben N. Bernauerstrasse
Nro 99. Találmányom sikeres voltának
hitelességül ezekre menő bizonyítványaim vannak.
317 (3-3)

Keskeny útifü-mellczukorkák,
a tüdő és mellbajok, köhögés, fajtóköhögés,
rekedség és tüdőhurut biztos gyógyszerel.
Műtán gyármanyn-
kai a szakor és keskeny
atrubili tiszta vegyüle-
ket kereskedők, különös
figyelemmel ajánljuk hatóságig bejegyzett védjegyünkön sa. dobozon
lévő aláírásunkat, mert csak ezek igazolják annak valódiságát.
Schmidt Victor & fiai,
es. k. szabadal gyárosok Bécs, Wieden, Altagasse 41.
303 (10-5)
Kapható Pécsen: Lill János kereske-
desében (sörház utca) és Sipőcz István
gyógyszertárban. Egy doboz ára 30 kr.

Karácsonyi és új évi ajándékokul
Kepes Kálmán
divatáru-osarnoka
Pécsen, főpiacz, a „Nádor” szálloda mellett,
ajánlja mindennemű s minden idényre való legújabb színezetti ruhaszövetek valódi
cosmonosi perkaill-, s piket- és Schnitrbarchet; valódi gyolcsait és chiffonjait fehér és
színes gradt, törő és asztalkendőket; asztalneműket, butor-ciezet, esipkét, mousseli-
nt függönyeket, barehetet, fehér és színes gyolcs-zsebkendőket, nehéz futó-szőnyege-
ket, harisnyákat, selyem-nyakkötőket, kézelőt és gallérokat urak és hölgyek számára
chemisette, ripsz, diagonale, lüszterek valamint számos egyéb cikkeit rőt-, darab- vagy
páronkint — és pedig összes árúinak jó minősége- és valódiságáért szigorú biztosítás
mellett. Ezekon kívül téli kendők és longschaw-akat, posztó és gyapokelméket úgy
férfi mint női öltönyökre, legújabb divatszertű női esőköpenyek és joppuk a t. ez.
közönség becses figyelmébe ajánlom. Selyem pokróczok 6 fttól, esőernyők 1 fttől 12
ftig, paplanok stb. szintén kaphatók üzletemben kitűnő minőségben és nagy választé-
kban. Végül ajánlom a legújabb divatu u. n. fekete teruo és a fodrozott szálu női
ruhakelméket. 241 (3-2)

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek és ruhakelme-minták kívánatra
bérmentesen küldetnek. **Kepes Kálmán.**

Többek közt nagy választék 27-kros kelmékben

The Singer Manufacturing Co New-York (Amerika).
Karácsonyi és új évi ajándékul.
A világ legnagyobb varrógép-
gyára
ajánlja a feltűnőhatatlan ismert eredeti Singer-
fele új családi varrógépeket ára 50, 65, 71 ftl.
Mindén készlettel tüzelés, fodorítás, vat-
tázás, behajtás, sajtás felvarras, keskeny és szé-
lességés, zsinór bevarrás, szelés ajourvarrás és sz-
zsinór szegélyezésre sat.; mely egyszerű szer-
kezete miatt minden egyéb rendszerű fölött
előnyvel bír, továbbá különlegességeket, szabók
épzések, nyergesek, könyvkötők, gomblyuk-
kivarások stb. számára. 306 (0-3)

Eladás kis összeg letétele mellett részletfizetésre vidékre is.
Pécsen OBETKO K.-nál.

POZDECH JÓZSEF
harangok új felszerelésnek és harangállványok feltalálója, kir. szab. fuvógyárnok és
nagy zerkovás **Budapesten, VI. ker., gyár-utca 16 sz.** saját házában, ajánlja
találványait a tisztelt építészek és érdekeltek becses figyelmébe. Tisztelt építészek
akárúkor megtekinthetik gyár-mában a különféle mintákat, harangok felszerelés-érőt és
tovább berend-zéséről.
Elkészít saját szab. modora szerint új harangokat. Ezen modor alkalmazásánál a harang nem
repedhet meg; 24-szer tovább tart mint a régi felszerelésű, megtartja eredeti tiszta hangját. Szűk
tornyokban nagy harangok is alkalmazhatók; a falazatok semmi rozogást — a melyet a régi felszerel-
ésnél kikérni teljes lehetetlen — nem szenvednek s a harangzsinór hatódrésze sem szükségétetik
azon érnek, mely a régi módnál Számtalan bizonyítvány igazolja ezt.
Ezen új felszerelési modernok cél-zetésége s előnye annyira el van ismerve, hogy nemcsak Ma-
gyar, Erdély-, Osztrák-, de Bajor-, Szász-, Franciaország-
ban és Szerbiában is a feltaláló harangokat felszerelt és szállít-
tott. — Ki lett pedig ezen ta-
lálmány tündette két ízben már
ó Felsege a király által két
rendjellel a következő helye-
ken: Magyar iparügyesület által
1847., magyar gazdasági egye-
sület által 1857., Londoni ki-
állításán 1862., győrvideki ki-
állításán 1865., m. orsz. gazd.
egyes. kiállításán 1865., bécsi
kiállításán 1866., párisi vi-
lágiállításán 1867., moszkvai
kiállításán 1872., kecskeméti
ipar-m kiállításán 1872., bécsi
világiállításán 1873., és a sze-
gei kiállításán 1876-ban; —
kévés kivétellel mindenütt el-
sőrendű érdemmel vagy díjjal.
Gyár-mában minden nagyságu
harangok öntése és felszerelése
elvéllaltatik s legrovidebb idő
alatt eszközöltetik. **Ocska ha-
rangok is átvetteinek s fel-
szerellettek,** s repedt haran-
gok illó ar mellett új haran-
gokkal átcserelettek
Árjegyzékek kívánságra díjmentesen küldetnek.
Kovácsüzehelyeket dus választékban készíthetik. Mindenféle hangyokok és satuk kijavittatnak, ölkök elkészítettek,
acéloztatnak; készílnék továbbá kovács-, lakatos, kőbányai szerszámok, malom-tengelyek, láncok, kalapácsok, harantűk stb.

A keleti háboru
melynek folytán kivittünk keletre majdnem teljesen megszűnt, arra kényenze-
rit, hogy
china-ezüstáru gyárunkat
abbahagynuk, s hogy a legdiszesebb chinaezüst árú álló gyártmányokból álló
roppant készletet tetemesen az előállítási áron alól áruba bocsássuk. Kimerítő
árjegyzék kívánatra ingyen s bérmentve küldetik.
Leszállított árak.

6 drb. evőkalán	ft 3.50	ft 1.50	1 drb. vajtartó	ft 5.—	ft 2.—
6 " evőkalan	" 7.50	" 2.80	1 pár gyertyatartó	" 8.—	" 3.—
6 " asztali kés	" 7.50	" 2.80	6 drb. kóstortó	" 5.—	" 2.70
6 " villa	" 7.50	" 2.80	1 " cukorfőgő	" 2.50	" 1.—
1 " levesmerítő kalán,	5.—	2.30	6 " esemagócska	" 6.—	" 2.50
1 " tejsmerítő kalán,	3.50	1.50	6 " villa	" 6.—	" 2.50
1 " cukortartó lakattal	ft 14	" 8.—	1 " sőtartó	" 6.—	" 0.70

Legújabb s zarkészlettel bíró ingomb-gárnitúra 1 fért, parafadugó chinaezüst
fejfel és 40. kr. 1 drb. dohány szelence 2 ft. Továbbá diszes tálcák, theakannák,
girandolok, cukorszóró, tojás service, fogpiszkáló tartó, olaj és ecettartó s még
számos más cikk bántalatos olcsó áron.
Különös figyelemre méltó.
6 drb. evőkalán mind e 24drb. összesen egy diszes tokban 24ft. helyett csak10ft.
6 " kés Ugyanez britania ezüstből 24 drb. tokkal csak 7 ft.
6 " villa Levélbeli megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen teljesít-
6 " kávéskalán tetnek.
268 (12-10) **PREIS E.** Bécs (Rothenthurmstrasse 29. sz. a.)

Alkalmos és olcsó
karácsonyi és újévi ajándékok!
Kovácsics József
órás czeznél, 323 (3-2)
Pécsen, fő utca, „Arany-Hajó” szálloda
átellenében.
Miód a nagyérdemű közönségnek
jelentem, hogy elhunyt fiam, néhai Ková-
csics József **óra-raktárát** épen azon
karban és czez alatt mint eddig tovább
vezetem, s nem mulasztatom el, eddigi
beecs partfogásáért mely közönségemet
nyilvánítani, s azt jólag kérvén, ázemet
a t. ez. közönség figyelmébe ajánlani, egy-
üttal ajánlom a nagyérdemű közönségnek
nagy mennyiségű, jól szabályozott ezüst és
arany zsebróráimat, különféle alakú diszes
faragványú inga, továbbá ébresztő, zenélő,
olcsó házióráimat, valamint minden e nembe
vágó tárgyakat a **leolcsóbb gyári
árakon** és egy évi jótállás mellett.
Javitások még a legnehezebbek is
jótállás mellett eszközöltetnek.
kiváló tisztelettel
Özv. Kovácsics Magdolna.

Bő keresztágot
nyerhetnek utazó helyben levő iparosok, kes-
reskedők, egyéb ügyes egyének esminden
rendbeli **solid ügynökök** a * valóban
jóvón jövedelmű (magyarháoni) **arany-
járadék** elárúsítása által, melyet sok-
oldalú előnyök és nyereségekkel még
különb. díszesen szereltünk fel.
E kívül még többféle értékpapirokka-
látatunk el a : ügynökök. Az igen kedvező
feltételeken kívül ügynökünknek még
azon előnye is van, hogy régóta elismert
intézetünk papirjai sokkal könnyebben el-
árúsíthatók, mint mások. Ajánlatokat vagy
személyes megkeresést elfogad a
Pesti bank és váltóintézet
(József tér 6) **Braun W. Arnold**
331 (3-1)

Preher-féle
„Kőbányai Korcsosor”
4 hectoliteres horokban, kitűnő minőségben, mindég kapható
Herman és Piemkarski uraknál,
Pécsen, **Ferenyiek-utca 4. sz. a.**
332 (3-1)

C. O. OHM
Budapesten,
IV. ker. József tér 15. sz.
Wheeler & Wilson Mfg. Co.
NEW-YORK
cs. kir. udvari szállítók
képviseelője
ajánlja a tisztelt urak és varró-
nőknek hírnevesen ismert varrógép-
peit, mint legjobb nemteket.
Kézművesek számára egy dús
készletet tartok fenn a legelőnyö-
sebb varró és más segédgépekből
a legpontosabb szolgálat biztosí-
tása mellett. 330 (4-1)
Továbbá ajánlom becses figye-
mébe jól fesszerelt raktáratom,
mindennemű **házi, sürgöny és
villámhárító** berendezési cik-
kekben. Elvéllalok minden e szak-
mába vágó vidéki munkákat is.

Schulhof Károly Robert
manchesteri lakós által feltalált
**T. Dr. Pásztyk E. Pécs sz. kir. város fő-
orvosa, Dr. Höbbling Miksa mint Baranya-
megyei tisztifőorvos és Dr. Bandler Ödön**
közkezeztői főorvos és igazgató urak által
megvizsgált, gya'orlatilag megkísérlett és
ajált
SOPIANA-SZÁJSZESZ
használati módja:
Vegyítessék 1/2 kávéskanálnyi szájszész egy evőka-
nálnyi közönség vízzel, ezzel öblítsék a szájat
25-30 másodperczig, s aztán fogkefével tisztítsák
a fogakat úgy külső mint belső fölétele.
Hatása:
1. A Sopianá-szájszész a száj- és orr-tünetek
javítás arany műfogak, dohányszag vagy barna fém
okból eredő minden bízott nyomtalannal eltávolítja.
2. Erősíti a ptyhaid foghúst és az inga fog-
akat, az utóbbiaknak visszaadja természetes fehér
színüket, meggyógyítja a fogó képző lést, védi a fo-
gak zománcát és óv a fogfájás ellen.
3. A száj- és orr-tünetek mindenféle súlyos (skor-
butikus) bántalmait gyógyítja, nádti és pirosítja a
foghúst és edzi a nyakarttyakat.
4. A már letező fogfájást eltávolítja, ha a fájó
fog és szomszéd fog hára pár csepp, vízzel nem
elegyített szájszészsel megdolgoztatják.
5. Diphteritis és más torokbajoknál igen sikeres
gargalizáló szer. 239 (10-6)
Megrendelések elfogultatnak: **Dr. Schul-
hof Adolf, orvos urnál Pécsen.**

Keres nézők és bortermelő
nyissátok fel szeméket!
Épen most jelent meg **„A bor-sza-
bályzó,”** a leghűb és legmegbízhatóbb
tanácsadó a **legbiztosab 64 legújabb
bor-javitó, nemestítő és szapo-
ritó eljárásról,** mely által, ha a leg-
tisztább természetű bor már a hordokb n
van, legalább is még **kétszer annyi
bor-jelentékenyen jobb minő-
ségből,** érteik el. **Leggy corlatibb**
utmutatás leászokt, meg fiatal borok ne
mesítése és szaporítására esekély, rozsl
állott óborok javítására. Különösen
alkalmos a minőségét illető roz bor-
termékek alkalmazásánál. Biztos és jó er-
edményt kezesség vállalatik. Száz
meg száz bizonyítvány fekszik előtűnk,
melyek mind erősítik hogy csakis ez el-
járás az **egyedüli legjobb, leggya-
corlatibb** és legegyszerűbb s vevőink
közül igen sokan csakis e könyvnek kö-
szönhetik **mostani jólétüket és
gazdaságukat.** Főnebbi munka
igen könnyen érthető stlyben van írva, s
azt minde a laikus, sőt minden
gyermek is pontosan megérteti, egyébr-
irant készek vagyunk, még közelebbi
felvilágosításokat is adni, **díj nélkül**
ha tisztelt vevőink előtt valamely pont
homályosnak tűnnek föl. **Ára 3 ftl.**
Megrendelések kértnek utánvét vagy az
összeg előzetes beküldése mellett intéz-
tetni, a következő cím alá:
„A Borszabályzó”
kiadó hivatala **WIEN, TABORSTRASSE,
HOTEL ZUM „SCHWARZEN ADLER.”**
318 (6-3)

Köszvény és eszű,
annak bemság és más kül- és bel- ed-
dig gyógyíthatannak vélt nyavalyát.
Bármily mértékben szen-
vedőknek, kiknek már reg-
szűbbé sem jut, e vagy
ama szert használni nyav-
alyok ellen, draga egész-
ségek viszonyese vegett,
a remény mirdazonal
megis fennmaradt, évekig
tartó nyavalyajoktól meg-
szabadulhatni, legyen bár
a nyavalya külső vagy
belső s legyen bár csak
egy rész vagy az
egész test megtámadva.
A Moessinger-féle szer előállításának ki-
mondhatlan farsádgága került, míg azon ered-
ményre jutott új gyógyszerje által: meg-
csomósodásokat [porulatokat] keme-
nyedett állapotban, ismét megpuhítani és
eloztatni, a mi által egyedül a csukló, illetőleg
az izom ismét előbbi állásába hozható s a vér-
keringés ismét helyreállítható, továbbá azon
szendvéd testrészek, melyek előbb összezugo-
rodva vagy fájdalom miatt mozdíthatlanok vol-
tak, valamint azon szenvedő részek, melyek már
elérkezteknek, ismét feléleszthetők, s meg-
erősíthetők. A legmakacsabb és legrogyibb fejkö-
szvény is egy pillanat alatt meggyógyíttatik
s 3 nap alatt meggyógyíttatik.
Ezse nem tévesztendő ezen szer a kuruzslás
azon köszvénykerékével, mely már is sokak szem-
émet felnyitá. Legjobb bizonyítéka annak, hogy
az én szerem még a legkétebb állapotokban is
gyógyoróvel bír, azon körülmény, hogy mindenki
már a másod k nap a hatás eredményét éri, még
pedig egyformán akár erősebb akár gyengébb
természetű. Ezen szer óreg, óskek és gyermekek
által használható, továbbá az, ki még hivatás-
nak utána járhat, a gyógyszer oldat épen nem
lesz akadályozva, habár a baj meghülés, esés,
nyelvé lakás, gyomornerelés, az izmok túlfeszít-
tése stből származott legyen is. Nem szükséges
tudnom, vajjon már a közönséges gyógyszer-
mint izasztas, csukamáj-olaj, petroleum, fűrdő,
melegen való tartás vagy más egyéb javas ir
lette-e használva, egyedül a baj és annak mérvét
kérem leírni. A pontos lekezemet kérem
levelézekek magyar nyelven.
Moessinger L. G. Frankfurt a. M.
Gyógymódom alkalmazása előtt [mely csak
jelentéken penzábil áldozatot igényel] a meg-
gyógyultak halványlatkozatainak hosszu sor-
zata áll megtekinthetés végett készen, melyek
csak az utóbbi hét folytán küldöttek be hoztam,
a melyek hiteltessége fölül bírkinek is meg-
gedem az illetőknel meggyőződést szerethetni.